

Názov: ZÁHRADNÍCTVO

Ročník: 1.ročník

Lektor: Ing. Juraj Modranský, PhD.

Sylaby – zimný semester:

Poradie	Názov	Obsah
1.	Základy ovocinárstva – pôvod ovocných stromov a história ich pestovania v Európe	Stručný vývoj pestovania poľnohospodárskych plodín, domestikácia a introdukcia ovocných drevín, história pestovania ovocných stromov, tradícia pestovania, pestovateľské oblasti na Slovensku a ich význam pre Európske ovocinárstvo.
2.	Výsadba ovocných stromov I. (princípy výberu stromov, vlastnosti odrôd a podpníkov)	Pestovateľské podmienky v rôznych regiónoch Slovenska, výber druhov a odrôd pre konkrétne pestovateľské oblasti, ekologické podmienky pestovania ovocných stromov. Priestorové nároky jednotlivých druhov a odrôd, výber odrôd, výber vhodných podpníkov pre pestovateľské a priestorové podmienky ovocných výpestkov. Pestovateľské spony a tvary, rozdiely v starostlivosti v extenzívnom a intenzívnom hospodárení.
3.	Výsadba ovocných stromov II. (príprava pôdy, technika výsadby, termíny výsadby, povýsadbová starostlivosť)	Predvýsadbová príprava pôdy, pôdna únava. Príprava výsadbovej jamy, princípy a techniky výsadby ovocných stromov. Zásady a pravidlá výsadiieb v jarných a jesenných agrotechnických termínoch, rozdiely v starostlivosti rôznom termíne výsadiieb. Povýsadbová starostlivosť, ochrana, výchovný rez mladých stromov a jeho princípy pri použití rôzne vzrastlého výsadbového materiálu.
4.	Pomológia ovocných druhov I. (kôstkoviny)	Sortiment slivkovín, marhúľ, broskýň, čerešní, višní. Staré a krajové odrody, moderné odrody. Výber odrôd podľa odolnosti na abiotické a biotické činitele, podľa vlastností odrôd a možnosti ekologického pestovania.
5.	Pomológia ovocných druhov II. (jadroviny)	Sortiment jabloní, hrušiek, dulí. Staré a krajové odrody, moderné odrody. Výber odrôd podľa odolnosti na abiotické a biotické činitele, podľa vlastností odrôd a možnosti ekologického pestovania.
6.	Pomológia ovocných druhov III. (škrupinoviny)	Sortiment mandlí, orechov, liesok, gaštanov. Staré a krajové odrody, moderné odrody. Výber odrôd podľa odolnosti na abiotické a biotické činitele, podľa vlastností odrôd a možnosti ekologického pestovania.
7.	Choroby a škodcovia ovocných stromov, abiotické škodlivé činitele	Prehľad abiotických činiteľov a ich negatívneho pôsobenia na pestované ovocné stromy. Prehľad biotických činiteľov – choroby spôsobené bezbunkovými organizmami (satelity, viroidy, vírusy), bunkovými organizmami (baktérie, huby, parazitické rastliny). Základný prehľad škodcov (hmyz, bezstavovce, stavovce).
8.	Ochrana ovocných stromov (pesticídy a ich používanie)	Možnosti preventívnych ochranných opatrení pred pôsobením abiotických činiteľov. Spôsoby preventívnej ochrany pred vírusovými chorobami, ochrana drevín pred najzávažšími baktériovými a hubovými opatreniami. Pesticídy, ich rozdelenie, účinnosť. Výber pesticídov a optimalizácia ich použitia vo vzťahu k minimalizácii ich vplyvu na životné prostredie. Prehľad biologických prostriedkov v ochrane ovocných stromov. Špecifiká pestovania a v starostlivosti v podmienkach globálnej klimateckej zmeny.

Sylaby prednášok – letný semester:

Poradie	Názov	Obsah
1.	Základy zeleninárstva – rozdelenie zeleniny podľa nárokov a úžitkovej časti rastlín	Úžitkové rastliny pestované ako zelenina, ich botanická príbuznosť. Ekologické podmienky pri pestovaní jednotlivých druhov – špecifické podmienky pestovania zeleniny podľa náročnosti na živiny a starostlivosť – zelenina I., II. a III. pestovateľskej trate. Základné rozdelenie podľa úžitkovej časti. Striedanie plodín, pozitívne a negatívne aspekty spoločného pestovania plodín.
2.	Plodová zelenina, nároky, spôsoby pestovania, choroby, škodce a ochrana	Paradajky. Papriky. Uhorky. Tekvice. Melón. Dyňa. Ďalšie menej známe druhy plodovej zeleniny. Pôvod druhov. Sortiment plodovej zeleniny a vnútrodruhovú premenlivosť. Pestovateľské nároky jednotlivých druhov, spôsoby pestovania, základný prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Preventívne opatrenia v ochrane rastlín. Pesticídy v ochrane rastlín so zameraním na biopripravky a prípravky povolené v ekologickom poľnohospodárstve.
3.	Hľubová zelenina, nároky, spôsoby pestovania, choroby, škodce a ochrana	Kapusta. Kel. Kaleráb. Karfiol. Brokolica. Pôvod druhov. Sortiment hľubovej zeleniny a vnútrodruhovú premenlivosť. Pestovateľské nároky jednotlivých druhov, spôsoby pestovania, základný prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Preventívne opatrenia v ochrane rastlín. Pesticídy v ochrane rastlín so zameraním na biopripravky a prípravky povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Obsah prospešných látok pre organizmus a zdravotné účinky.
4.	Koreňová zelenina, nároky, spôsoby pestovania, choroby, škodce a ochrana	Mrkva. Petržlen. Zeler. Paštrnák. Redkev. Redkovka. Cvikla. Ďalšie menej známe druhy koreňovej zeleniny. Pôvod druhov. Sortiment koreňovej zeleniny a vnútrodruhovú premenlivosť. Pestovateľské nároky jednotlivých druhov, spôsoby pestovania, základný prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Preventívne opatrenia v ochrane rastlín. Pesticídy v ochrane rastlín so zameraním na biopripravky a prípravky povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Obsah prospešných látok pre organizmus a zdravotné účinky.
5.	Cibuľová zelenina, nároky, spôsoby pestovania, choroby, škodce a ochrana	Cibuľa kuchynská. Cesnak. Pór. Šalotka. Ďalšie menej známe druhy cibule. Pôvod druhov. Sortiment cibuľovej zeleniny a vnútrodruhovú premenlivosť. Pestovateľské nároky jednotlivých druhov, spôsoby pestovania, základný prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Preventívne opatrenia v ochrane rastlín. Pesticídy v ochrane rastlín so zameraním na biopripravky a prípravky povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Obsah prospešných látok pre organizmus a zdravotné účinky.
6.	Listová zelenina, nároky, spôsoby pestovania, choroby, škodce a ochrana	Šalát. Pekinská a čínska kapusta. Listový petržlen a zeler. Ďalšie menej pestované druhy listovej zeleniny. Pôvod druhov. Sortiment listovej zeleniny a vnútrodruhovú premenlivosť. Pestovateľské nároky jednotlivých druhov, spôsoby pestovania, základný prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Preventívne opatrenia v ochrane rastlín. Pesticídy v ochrane rastlín so zameraním na biopripravky a prípravky povolené v ekologickom poľnohospodárstve. Obsah prospešných látok pre organizmus a zdravotné účinky jednotlivých druhov. Jedlé druhy buriny využiteľnej ako listová zelenina.
7.	Ďalšie druhy zeleniny. Zhrnutie a záver výučbového program 1.ročníka.	Okopaniny – zemiaky, kukurica. Pôvod druhov. Pestovateľské nároky, prehľad chorôb a škodcov a možnosti ochrany pred nimi. Symbiotické a alelopatické vzťahy medzi záhradnými plodinami. Ekologické princípy pri pestovaní zeleniny, optimalizácia starostlivosti. Zmeny v prístupe k pestovaniu niektorých druhov zeleniny v podmienkach globálnej klimatickej zmeny. Možnosti samozásobenia potravinami z vlastnej produkcie, význam vlastnej produkcie v zásobovaní sezónnymi potravinami. Diskusia, spätná väzba.